

Evropska povelja o omladinskom radu na lokalnom nivou

Demokratskom društvu su potrebni glas i aktivno učešće mladih. Kako bi ispunili tu ulogu, mladima je potrebno mjesto u kojem mogu odrediti vlastiti program rada. Prostor u kojem mladi mogu, zajedno sa svojim vršnjacima, istraživati, izražavati i razvijati sopstvene interese i talente, kao i ideje za budućnost. Prostor u kojem mogu dobiti podsticaj i podršku za dalji razvoj znanja, vještina, stavova i vrijednosti koji su im potrebni da dostignu svoj puni potencijal kao pojedinci i građani. Taj prostor je omladinski rad, a mladi¹ su, i uvijek bi trebali biti, njegovi glavni akteri.

Zato je omladinski rad proces učenja, ne samo za mlade nego i za cijelo društvo. Riječ je o ulaganju od kojeg svi imaju korist. Za društvo koje teži inkluziji i socijalnoj koheziji, omladinski rad igra važnu ulogu.

Sveobuhvatni ciljevi omladinskog rada navedeni su u mnogim glavnim dokumentima politike Evropske unije i Savjeta Evrope.² Ali, ova Povelja nije politički dokument. Umjesto toga, Povelja daje jasne smjernice iz ovih dokumenata kako bi se uspostavio i održao kvalitet omladinskog rada na lokalnom nivou.

Ideja o povelji prvi put se pominje na 2. Konvenciji o omladinskom radu održanoj u Briselu 2015. godine. U izjavi se navodi sljedeće: „Konvencija zahtijeva veću svijest o odgovornosti na lokalnom nivou i dogovor sa lokalnim i regionalnim vlastima o Evropskoj povelji o omladinskom radu na lokalnom nivou“. Želja je bila da se stvori zajednički temelj za omladinski rad. Uzimajući u obzir ovu izjavu, 22 Erasmus+ Nacionalne agencije za mlade, zajedno sa svojim partnerima – mrežom InterCity Youth, mrežom POYWE, Evropskim forumom mladih i partnerstvom između EU i Savjeta Evrope, pokrenule su Erasmus+ projekat strateške saradnje pod nazivom Europe Goes Local³. Povelja je jedan od mnogih ishoda tog projekta. Povelja je nastala kroz proces konsultacija širom Evrope u koji su bili uključeni razni akteri (zainteresovane strane) na svim nivoima, uključujući vlade, opštine, nevladine organizacije, organizacije i savjete mladih, krovne organizacije i još mnoge druge. Povelja je stoga izrađena i u vlasništvu je Evropske zajednice omladinskih radnika i tiče se svih uključenih u omladinski rad i koji ga žele unaprijediti - od kreatora politika do omladinskih radnika/radnica i mladih.

Cilj Povelje je da doprinese daljem razvoju omladinskog rada na lokalnom nivou. U Povelji su navedena načela koja treba da usmjeravaju omladinski rad i smjernice o tome kako različiti aspekti omladinskog rada treba da budu strukturirani u skladu sa ovim načelima.

Povelja stoga predstavlja zajedničku evropsku platformu za neophodni dijalog o omladinskom radu. Povelja je metodološki alat dostupan svima, a funkcioniše kao kontrolna lista putem koje zainteresovane strane mogu razgovarati o mjerama koje su potrebne za dalji razvoj omladinskog rada kako bi se obuhvatili svi aspekti i stavovi i kako bi se omladinski rad sprovodio na najbolji i najefikasniji način. Povelju stoga treba posmatrati kao cjelinu, a različite tačke nisu navedene po redoslijedu prioriteta već po logici.

Međutim, omladinski rad obilježava bogata raznolikost, ne samo u praksi, već i u načinu na koji je organizovan, kako se njime upravlja i kako se finansira. Čak i ako velika većina omladinskog rada počinje i odvija se na lokalnom nivou, različiti akteri na različitim nivoima odgovorni su za različita pitanja navedena u Povelji. Niko od njih ne može samostalno ispuniti sve uslove i niko ne može biti izuzet od odgovornosti. Kako bi se pružila podrška diskusijama o tome kako primjeniti Povelju u različitim situacijama na lokalnom nivou, uz Povelju je dostupan online interaktivni paket koji nudi različite perspektive, objašnjenja, referentne dokumente i primjere dobre prakse vezane za različite djelove Povelje.

¹ Ali, mladi ne čine homogenu grupu. Mladi imaju različito porijeklo, interesovanja i ideje. Mogu biti organizovani ili ne. Zbog toga će zbog ovih ili drugih razlika imati i različite potrebe.

² Među tim dokumentima su:

- The Council conclusions on the contribution of quality youth work to the development, well-being and social inclusion of young people (2013/C 168/03)
- Agenda 2020, Resolution CM(Res)2008/23 on the youth policy of the Council of Europe
- The Council of Europe Recommendation on Youth Work (CM/Rec(2017)4
- Empowering young people: a new EU Youth Strategy COM/2018/269 final

³ Projekt se finansira u okviru Aktivnosti transnacionalne saradnje Erasmus+ programa.

- ★ biti zasnovan na dobrovoljnem učešću - na mladim ljudima koji su aktivni u omladinskom radu svojom voljom i motivacijom,
- ★ biti zasnovan i odgovarati na potrebe, interesovanja, ideje i iskustva mladih iz njihove perspektive i na taj način unijeti dodatnu vrijednost i / ili radost u život,
- ★ biti osmišljen, organizovan, planiran, pripremljen, sproveden i vrednovan zajedno sa mladima ili od strane mladih,
- ★ doprinositi ličnom i društvenom razvoju mladih kroz neformalno i informalno učenje,
- ★ nastojati da unaprijedi odlučnost, samostalnost i pristup pravima mladih,
- ★ usvojiti holistički pristup mlađim ljudima i pronaći zajednički stav sa njima kao sposobnim pojedincima i akterima u vlastitom životu i društvu u cjelini,
- ★ promovisati kritičko razmišljanje i kreativnost, zatim ljudska prava, demokratske vrijednosti i aktivno građanstvo,
- ★ biti aktivno uključen i pružiti jednake mogućnosti mlađim ljudima.

PRAKSA OMLADINSKOG RADA TREBA BITI VOĐENA OMLADINSKIM POLITIKAMA KOJE:

★ su razvijene:

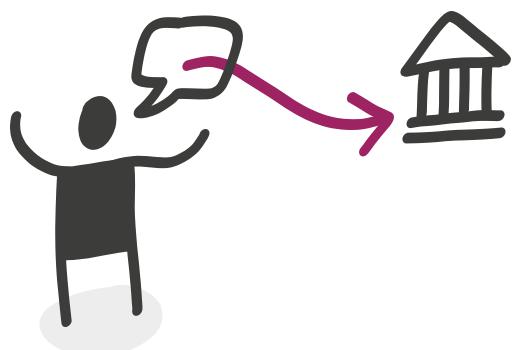
- u sklopu i u skladu sa navedenim osnovnim načelima,
- u saradnji sa svim relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući mlade ljude koji imaju jasne uloge i zadatke i koji su uključeni u sve faze tog procesa,
- na osnovu relevantnih i ažuriranih znanja o potrebama, pravima i interesima mlađih, kao i na novim istraživanjima i raznim oblicima i metodama omladinskog rada koji se mogu koristiti za postizanje ciljeva i svrhe,

★ su zasnovane na jasnim i mjerljivim pokazateljima kvaliteta i kvantiteta planiranih dostignuća na polju učešća mlađih, njihovog uticaja i učenja,

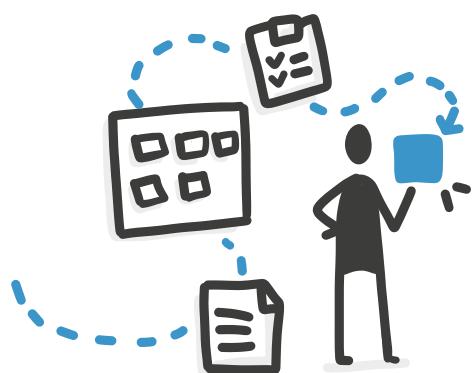
★ dodjeljuju sredstva koja odgovaraju ciljevima,

★ sadrže jasne i politički odobrene ciljeve i svrhu na lokalnom nivou uz poštovanje autonomije lokalnih organizacija civilnog društva,

★ imaju jasan položaj u odnosu na šire omladinske politike na svim nivoima od lokalnog do evropskog i povezani su sa njima.

- ★ ostvariti dijalog među relevantnim zainteresovanim stranama,
- ★ transformisati ciljeve i svrhu u usklađene strategije i planove,
- ★ utvrditi i uspostaviti preduslove i radne procese neophodne za sprovođenje kvalitetnog omladinskog rada,
- ★ stalno razmjenjivati informacije o planovima i aktivnostima sa drugim lokalnim, nacionalnim i evropskim zainteresovanim stranama u oblasti mlađih i aktivno učestvovati u saradnji između sektora i unutar samih sektora,
- ★ savjetovati i omogućiti mlađima pristup čitavom nizu prilagođenih informacija o njihovim pravima, kao i njihovim mogućnostima da učestvuju u različitim oblicima lokalnih, nacionalnih i međunarodnih aktivnosti,
- ★ ohrabriti i podržati mlađe kako bi mogli:
  - da se sretnu uprkos svim vrstama prepreka i granica radi druženja,
  - da razmijene iskustva i ideje, organizuju se, uče jedni od drugih i djeluju,
  - biti aktivni građani i uticati na društvo, uključujući učešće u donošenju političkih odluka,
  - biti otvoreni prema svijetu i aktivno učestvovati u regionalnoj, nacionalnoj, evropskoj i međunarodnoj mobilnosti i saradnji.
- ★ izraziti, zajedno sa mlađima, ciljeve učenja koje oni smatraju važnim za njihov lični i društveni razvoj,
- ★ evidentirati i predstaviti rezultate neformalnog i informalnog učenja mlađih, odnosno znanja, vještine, stavove i vrijednosti koje su stekli tokom omladinskog rada i podržati validaciju stečenih kompetencija,
- ★ pružiti omladinskim radnicima/radnicama informacije, obrazovanje, obuku i podršku koje su važne i prilagođene lokalnim potrebama, i podstići i podržati kontinuirani razvoj kompetencija.

OMLADINSKI RADNICI/RADNICE TREBAJU:

- ★ postupati u jasnom etičkom okviru zasnovanom na gore navedenim osnovnim načelima, Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima UN-a, Deklaraciji o pravima djeteta UN-a i Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima,
- ★ imati volju da podrže mlade u njihovom ličnom i društvenom razvoju, stvoriti pogodno i pouzdano okruženje koje će aktivno uključivati, osnaživati i društveno angažovati, biti kreativno i sigurno, zabavno i ozbiljno, razigrano i planirano;
- ★ uvidjeti potrebu i pronaći načine da:
  - uključe mlade u sve faze procesa omladinskog rada,
  - podrže mlade da se sami organizuju,
- ★ posjedovati kompetencije, odnosno znanja, vještine, stavove i vrijednosti neophodne za sprovođenje omladinskog rada koji su u skladu sa načelima i aktivnostima opisanim u ovoj Povelji,
- ★ smatrati omladinski rad kao proces zajedničkog učenja i prepoznati potrebu za kontinuiranim razvojem kompetencija,
- ★ biti svjesni i sposobni da izraze ulogu i misiju omladinskih radnika/radnica i da se ne predaju ciljevima koji nisu dio osnovnih načela,
- ★ stalno i kritički razmatrati na koji način su njihovo djelovanje i lokalni ciljevi, metode i načini organizovanja aktivnosti u skladu sa osnovnim načelima.

RAZVOJ KVALITETA OMLADINSKOG RADA NA LOKALNOM NIVOU TREBA:

- ★ jasan i sveobuhvatan sistem za evidentiranje i praćenje ishoda, preduslova i radnih procesa u odnosu na mjerljive indikatore i ciljeve,
- ★ redovni i ažurirani pregled stanja i potreba na lokalnom nivou,
- ★ jasne procedure za kontinuiranu analizu i refleksiju ishoda u odnosu na preduslove, radne procese i aktivnosti, kao i potrebu za daljim razvojem,
- ★ jasne procedure za stalno ažuriranje novih nacionalnih i međunarodnih istraživanja, trendova i metoda u oblasti mlađih i omladinskog rada,
- ★ zajednički napor svih zainteresovanih strana za saradnju u razvoju kvaliteta i usvajanju inovacija,
- ★ kontinuirani razvoj kompetencija omladinskih radnika/radnica zasnovan na jasnom okviru kompetencija u kombinaciji sa analizom ishoda, potreba, snaga i slabosti na lokalnom nivou.

PARTNERS ON NATIONAL LEVEL

=dead erasmus+

www.oead.at

www.erasmusplus-jeunesse.fr

léargas

www.iuventa.sk

www.jint.be

www.jugendfuereuropa.de

www.jaunatne.gov.lv

www.movit.si

www.mobilnost.hr

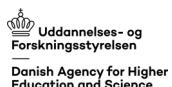
erasmus-plus.gr

www.aha.li

www.anpcdefp.ro

www.ufm.dk

www.tka.hu

www.jtba.lt

www.mucf.se

www.agenziaiovani.it

www.rannis.is

www.erasmusplus.nl

www.oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat

www.juventude.pt

www.dzs.cz

www.movetia.ch

www.aktivungdom.eu

erasmusplus.rs

europanoored.eu

INTERNATIONAL ORGANISATIONS

pjp-eu.coe.int

www.youthforum.org

www.youthforum.org

intercityyouth.eu

Professional Open Youth Work in Europe

www.poyle.org

www.salto-youth.net/rc/eeaca/

www.salto-youth.net/see

“OMLADINSKI RAD
JE ZASNOVAN NA
VRIJEDNOSTIMA...
I PROMOVIŠE PRAVA MLADIH”

